

Bilag 6.

Socialministeriet.

København, den 12. april 1954.

I anledning af udvalgets spørgsmål i skrivelse af 26. marts 1954 vedrørende forslag til lov om ændringer i lov nr. 171 af 16. maj 1934 om foranstaltninger vedrørende åndssvage skal man bemærke:

ad 1:

Såvel i tilfælde, hvor en under forsorg inddraget person anmoder om at blive udskrevet, som i tilfælde, hvor en person skal inddrages under forsorg, men protesterer herimod, kan anstaltledelsens afgørelse om nægtelse af udskrivning og om inddragelsens iværksættelse begæres forelagt for retten, jfr. forslaget § 3 (ny § 5, stk. 1). Der er således principielt ingen forskel i de to situationer.

Da praktisk talt alle inddragelser finder sted på frivilligt grundlag — d. v. s. normalt efter anmodning af den åndssvages pårørende — bliver der herefter kun tale om ganske få tilfælde, hvor enten den åndssvage selv eller dennes pårørende protesterer imod inddragelsen. I disse tilfælde er det i lovforslaget § 3 (ny § 5, stk. 2) foreslået, at der samtidig med beslutningen skal gives de pågældende meddelelse om adgangen til at begære sagen forelagt for domstolene. Frem sættes herefter en sådan begæring, vil inddragelsens iværksættelse blive stillet i bero, indtil dommerens kendelse foreligger, jfr. herved bemærkningerne til § 469 i det af justitsministeriet samtidig fremsatte forslag til lov om ændringer i lov om rettens pleje (i anledning af grundloven af 5. juni 1953). Åndssvageanstaltternes ledere vil blive instrueret herom, ligesom dette vil blive præciseret i de regler, der i henhold til forslaget § 3 (ny § 5, stk. 5) vil blive givet for

politiets medvirken ved forsorgens iværksættelse. Det bemærkes herved, at politiet allerede nu er afskåret fra at medvirke ved en tvangsanbringelse, når sagen er indanket for socialministeriet, jfr. herved justitsministeriets cirkulære nr. 174 af 22. september 1934.

Reglen om begæringens opsættende virkning vil således medføre, at afgørelsen i de få sager, hvor inddragelsen ikke hviler på frivilligt grundlag, må afvente rettens kendelse.

Med hensyn til spørgsmålet om forlængelse af fristen for bestyrelsens afgørelse fra 14 dage til 1 måned, jfr. forslaget § 2, stk. 2, bemærkes, at 14 dages fristen er foreslået ud fra hensynet til den stærke interesse, der af retsbeskyttelsesgrunde er knyttet til en hurtig gennemførelse af sagerne. Efter den gældende lov hviler ansvaret for al inddragelse under forsorg og for udskrivning på anstaltens ledelse, d. v. s. bestyrelsen. Dette medfører imidlertid, når der er tale om en så „farlig virksomhed“ som det at foretage administrative frihedsberøvelser, at den indlæggende myndighed, d. v. s. bestyrelsen, efter ministeriets formening såvidt gør ligt altid må være à jour med sagerne, således at den i de tilfælde, hvor der er tvivl, og som ligger på grænsen, periodisk forlanger sagerne forelagt af vedkommende anstalt, så man derigennem har den størst mulige sikkerhed for, at der ikke sker uberettigede tilbageholdelser. Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, har bestyrelserne da også affundet sig med, at man i hvert fald indtil videre forsøgsvis gennemfører 14 dages reglen.